

75 DE ANI DE LA BOMBARDAMENTELE AERIENE AMERICANE ÎN CRAIOVA

ALEXANDRU DANEȘ*

Acum 75 de ani, Craiova trăia unul dintre cele mai dramatice momente din existența sa modernă: bombardamentele americane asupra orașului.

Armata a 15-a Aeriană a Statelor Unite ale Americii (15th Air Force) a fost constituită la 1 noiembrie 1943, având în prima lună cartierul general la Tunis, iar ulterior la Bari, în Italia. Noua poziționare a permis avioanelor americane să atingă cu ușurință ținte strategice din sudul Germaniei și Franței, din Austria, Italia, Ungaria și întreg sud-estul Europei. În România, principalele obiective stabilite de Aliați au fost distrugerea facilităților de prelucrare a petrolului, în special din zona Ploiești, precum și compromiterea rețelelor de transport militar spre frontul de est¹. În acest sens, încă din prima lună a campaniei de primăvară, începută la 4 aprilie 1944, aviația aliată a bombardat principalele centre economice și strategice din România: București, Ploiești, Brașov, Turnu Severin, Galați, Câmpina, Moreni.

La 6 mai avea să-i vină și Craiovei rândul, ulterior fiind ținta altor două bombardamente americane, pe 6 și 24 iunie. După cum se va vedea, orașul a fost complet nepregătit pentru a înfrunta forțele inamice². „Formațiuni puternice de bombardiere grele, escortate de avioane de vânătoare, au atacat importante centre feroviare de la Brașov, Turnu Severin, Pitești, Craiova și Câmpina, realizând numeroase lovituri directe”³.

La 5 mai 1944, prin ordinul de operații nr. 51 al 55th Bomb Wing din cadrul Armatei a 15-a Aeriene a SUA⁴ s-a dispus bombardarea, în dimineața zilei următoare, a complexului feroviar din Craiova ca țintă primară, găurile din orașele Turnu Severin și Niș (Serbia) fiind desemnate drept țintă alternativă, respectiv în ultimă instanță. Această acțiune era socotită „planul A” al zilei (*Plan Able*). Conform acestui plan,

* Cercetător independent; e-mail: alexdanes2002@gmail.com.

¹ A se vedea <http://465th.org/History/PDFs/783rd%20History.pdf> (accesat în 23 iulie 2019).

² Privitor la măsurile de apărare pasivă luate în Craiova, dar și la atmosfera generală din oraș, a se vedea Șerban Pătrașcu, *Măsuri de apărare pasivă la Craiova în timpul bombardamentelor aeriene din anul 1944* (I), în „Arhivele Olteniei” nr. 30/2016, pp. 135–143; *Ibidem* (II), în „Arhivele Olteniei” nr. 31/2017, pp. 163–175.

³ *Communiqué du G.Q.G. Allie*, în „L’Echo d’Alger”, an 33, nr. 12.292 din 8 mai 1944, p. 1.

⁴ The U.S. National Archives and Records Administration, War Department. Army Air Forces. 6/20/1941–9/26/1947, Series: World War II Combat Operations Reports, 1941–1946 (în continuare, se va cita: NARA), Headquarters 55th Bomb Wing, *Operations Order Number 51*. Mulțumiri cercetătorului Cristian Grill pentru semnalară.

Grupurile de Bombardament 460, 464 și 465 urmau să decoleze de pe aerodromurile Spinazzola și Pantanella la sud de Foggia și, după intrarea în formație prevăzută la ora locală 9.09 deasupra sudului Italiei, urmau să traverseze Adriatica, apoi, pe ruta Budva–Radujevac (în Iugoslavia) să se îndrepte spre Craiova, unde trebuiau să ajungă aproximativ la ora 11.10. Fiecare aparat de zbor de tip B-24 Liberator urma să arunce asupra țintei câte 10 bombe convenționale de 227 kg, eșalonat, de la înălțimile de 6100 m (grupul 465), 6400 m (grupul 464) și 6700 m (grupul 460), în această ordine. Un grup de vânătoare era prevăzut să escorteze formațiunile de bombardament pe durata misiunii în România. Întoarcerea urma să se facă pe aceeași rută ca la venire. În același timp, în cadrul planului operațional al acelei zile, alte grupe de bombardament au primit ca misiune bombardarea unor ținte strategice – în principal feroviare – din orașele Brașov, Pitești, Câmpina și Turnu Severin.

Importanța strategică a obiectivului craiovean a fost detaliată în „Anexa de Informații” atașată ordinului misiunii respective⁵: „Situția critică a căilor ferate inamice, în contextul luptelor de pe frontul rusesc și al atacurilor noastre reușite, a determinat inamicul să recurgă la exploatarea facilităților de importanță secundară. Complexul feroviar Craiova se află pe linia principală dintre Budapesta și București, care este artera cea mai însemnată de transport a bunurilor între Germania și frontul rusesc. Pe 18 aprilie, complexul era în plină activitate, fiind observate 6 locomotive și 260 de vagoane, plus alte 20 de vagoane pe linia spre Calafat. La data respectivă se lucra din greu în atelierul de locomotive. Între timp, activitatea din această zonă a crescut fără îndoială. Complexul feroviar Craiova reprezintă o țintă de valoare mare, cu atât mai mult cu cât este unul dintre puținele din România care încă nu a fost atacat”. Acțiunea coordonată din 6 mai era astfel menită „să ofere un sprijin direct și imediat operațiunilor rusești, în contextul în care inamicul transportă provizii și trupe spre frontul de est”.

În aceeași anexă era reliefată precaritatea apărării antiaeriene românești din Craiova: „conform informațiilor obținute în urma efectuării a șase zboruri de recunoaștere între 26 februarie și 25 aprilie 1944, nu există apărare antiaeriană în zona țintei primare. Cu toate acestea, aparatele noastre de zbor au fost vizate de circa 25 de salve de artilerie antiaeriană grea. Se va ține cont de faptul că actualmente inamicul își întărește apărarea antiaeriană în Balcani. În zonă ar putea fi aduse tunuri antiaeriene montate pe vagoane de tren. Pe baza acestor rapoarte, misiunea se poate aștepta la foc antiaerian limitat până la moderat”.

În ceea ce privește aviația de apărare, după ce „pe 4 aprilie au fost semnalate cincisprezece Messerschmitt Bf 109 [...] zborul de recunoaștere din 2 mai 1944 a depistat un singur avion de vânătoare pe aerodromul din Craiova [...] [și alte] treisprezece pe pista de la Roșiorii de Vede, la 60 de mile sud-est”. Elementele respective urmau a fi angajate în luptă spre estul Olteniei de către alte unități ale

⁵ NARA, Headquarters 55th Bomb Wing, *Intelligence Annex No. 51 to Operations Order No. 51*.

aviației americane. În aceste condiții, era apreciat că românii ar opune o rezistență limitată deasupra Craiovei, iar cele cinci grupuri cu peste 200 de avioane de vânătoare de care dispunea 306th Fighter Wing urmau să ofere o protecție suficientă pe toată durata misiunii coordonate din România.

Urmărind raportul misiunii grupului de bombardament 460⁶, se poate vedea cum a decurs misiunea din punctul de vedere aliat. După decolare și intrarea în formație, care s-au executat la timp, aeronavele au întâlnit escorta de avioane de vânătoare P-47 la Kruševac (Serbia). Cele 27 de bombardiere ajunse deasupra Craiovei⁷ și-au lansat încărcătura deasupra țintei începând cu ora 11.30. Din cauza blocării mecanismului de stocare/eliberare a proiectilelor, la sfârșitul acțiunii un avion a rămas cu cinci, iar altul cu toate cele zece, ele fiind evacuate manual la întoarcere deasupra Serbiei, respectiv deasupra Mării Adriatice. Din ceea ce a putut observa personalul de zbor, a fost lovită în plin zona macazelor din nord-vestul gării, o locomotivă din acel loc fiind distrusă, iar magaziile adiacente au fost avariate considerabil. La fața locului nu a fost depistat niciun avion sau tun antiaerian românesc sau german. Toate bombardierele au revenit la bază pe aceeași rută – după ce s-au despărțit de avioanele de vânătoare la Kruševac – unde au aterizat la ora 14.15. Pe drumul de întoarcere au fost observate două barje trase de un remorcher în apropiere de Vidin, cu destinația Turnu Severin, și un convoi de camioane pe drumul spre Caraula.

Conform informațiilor primite la cabinetul Mareșalului Antonescu, Gara Craiova și liniile de garaj – mai puțin una – au fost distruse. De asemenea, piața gării și magaziile de mărfuri au fost serios avariate. Cu toate acestea, autoritățile locale sperau să repună circulația feroviară în funcțiune până seara.

Au mai fost afectate suburana Bariera Vâlcii, unde s-au înregistrat 6 case dărâmate și numeroase victime pe câmp (morți și răniți), și Bariera Amaradiei, unde au fost lovite curtea Cercului Teritorial de Recrutare și adăpostul Spitalului Militar de la Școala Normală de Fete „Madona-Dudu” (azi Colegiul Național „Ștefan Velovan”), din care au fost scoși 15 morți.

Bombele cazute în centrul Craiovei au distrus 38 de clădiri. S-au semnalat mitralieri inamice la periferii. În oraș au fost înregistrați inițial circa 30 de morți și 20 de răniți⁸.

⁶ NARA, Headquarters 460th Bombardment Group, *Narrative Report, Mission #20, Operations Order # 51*.

⁷ *Ibidem*, 3 avioane nu au mai decolat, iar al patrulea s-a întors din drum, toate din cauza problemelor tehnice.

⁸ ANIC, Fond Președinția Consiliului de Miniștri – Cabinet Militar Ion Antonescu, dosar 89/1944 (în continuare, se va cita: PCM-CMIA), ff. 43, 121, 125, 130, 134, 138, 140. Conform informațiilor de care dispunea Prefectura Dolj, numărul total al morților, din oraș și suburbane, se situa la 45. Totodată au mai fost semnalate lansări izolate de bombe incendiare și semnale luminoase în noaptea de 7 spre 8 mai, fără a produce pagube sau victime. Conform Cezar Avram, Mihaela Bărbieru, *Craiova in the years of the Second World War: June 1941 – August 1944*, în „Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane «C.S. Nicolăescu-Plopșor»”, vol. XVII, 2016, p. 132.

Pe 8 mai, Mareşalul Ion Antonescu a vizitat gara și zonele distruse din vecinătate, precum și cantina Crucii Roșii, unde s-a interesat de calitatea hranei refugiaților⁹.

6 iunie. „În cursul dimineții, aviația anglo-americană a executat atacuri de teroare asupra orașelor Ploiești, Brașov, Galați, Craiova, Râmnicu Vâlcea și a 15 localități din județe [...] Numeroși locuitori pașnici, copii, femei și bătrâni au căzut victime acestui nou atac de teroare. Numeroase locuințe țărănești, școli și biserici de stat au fost distruse. Conștiința universală să judece cum e lovit un popor, care luptă pentru viața și libertatea lui, de către aceia care au justificat intrarea lor în război afirmând că luptă pentru dreptatea și libertatea tuturor”¹⁰. Pe 6 iunie, la ora 5.34, cele 40 de aparate B-24 Liberator ale grupului 376 de bombardament au decolat de pe aerodromul San Pancrazio din Italia cu misiunea de a ataca rafinăria de petrol Româno-Americană din Ploiești. Două avioane s-au reîntors devreme la bază din cauza unor probleme la motoare, 28 și-au aruncat bombele asupra rafinăriei, iar 10 au trebuit să abandoneze ținta primară datorită perdelei de fum ridicată peste obiectiv de către apărarea antiaeriană de la Ploiești. Deoarece ținta secundară era acoperită de nori, avioanele s-au îndreptat spre Craiova, unde la ora 10.02 au lansat vizual asupra complexului feroviar 2,27 tone de bombe convenționale.

La Craiova, alarma a fost dată imediat după intrarea avioanelor inamice pe teritoriul României, la 8.18 și s-a terminat la 11.40. Zonele afectate din oraș s-au concentrat în cartierul gării, în special pe străzile Sf. Gheorghe Nou (azi, Păltiniș și Basarabia), Ghercești (Bulevardul Decebal), Frații Golești și Bulevardul Carol I, unde au fost distruse 24 de case, avariate 68 și demolată o magazie cu făină a fabricii de pâine „Traiul”. S-au înregistrat 3 morți și 7 răniți¹¹.

24 iunie. „În cursul dimineții, aviația anglo-americană a bombardat orașele Ploiești și Craiova, producând pagube și victime în populația civilă”¹². În dimineața zilei de 24 iunie, grupurile 454, 455, 456 și 459 ale 304th Bomb Wing au decolat de pe aerodromurile San Giovanni, Stornara și Giulia din Italia, având ca țintă atelierele de reparații material rulant „Malaxa” din Craiova (transferate în 1949 uzinei „Electroputere”). Din cele 162 de bombardiere B-24 Liberator pornite de la bază, 146 au ajuns deasupra orașului, unde au lansat bombe convenționale între 9.20 și 9.46 fără a li se opune vreo rezistență. În cursul

⁹ Cezar Avram, Mihaela Bărbieru, *op. cit.*, p. 132.

¹⁰ Comandamentul de Căpetenie al Armatei, *Comunicat asupra operațiunilor din ziua de 6 iunie 1944* (fragment), în „Curentul”, an XVII, nr. 5859 din 9 iunie 1944, p. 1.

¹¹ PCM-CMIA, ff. 312, 380, 383, 397, 423–424. La Prefectura Dolj erau raportate 95 de case distruse sau avariate, precum și un incident din 10 iunie 1944, când un avion aliat a mitraliat rezervorul de apă al orașului. Conform Cezar Avram, Mihaela Bărbieru, *op. cit.*, p. 132.

¹² Fragment din Comandamentul de Căpetenie al Armatei, *Comunicat asupra operațiunilor din ziua de 24 iunie 1944* (fragment), în „Curentul”, an XVII, nr. 5877 din 27 iunie 1944, p. 1.

misiunii deasupra României au fost escortate de 35 de avioane de vânătoare P-38 Lightning din 82nd Fighter Group¹³.

Alarma aeriană a fost dată la 8.45 și a încetat la 11.34. La ținta principală, Atelierele de reparat material rulant „Malaxa”, aflate în construcție, au fost distruse trei barăci, dormitoarele, sala de mese și infirmeria, însă atelierele propriu-zise au fost avariate doar în parte. Pierderile umane erau estimate la circa 20 de morți și 10 răniți, iar operațiunile de recuperare au fost îngreunate din cauza bombelor neexplodate. Linia CFR Craiova–Calafat a fost distrusă pe o lungime de 400 m, iar cea dintre Craiova și Cârcea pe o lungime estimată între 250 și 500 m, între cantoanele 172 și 173.

În apropiere a fost lovit cu severitate și cartierul militar. La Regimentul 1 Pionieri au fost distruse un grajd, un șopron cu materiale vechi de geniu, o remiză de scânduri pentru trăsuri, iar o remiză cu material și patru barăci demontate au fost grav avariate. La Regimentul 1 Călărași au fost distruse două grajduri, trei remize, un atelier a fost grav avariat, iar șapte vagoane cu paie și patru vagoane cu fân au fost incendiate. Aici s-au înregistrat doi militari morți și alți trei răniți. Au mai fost atinse rampa militară spre Calafat, Regimentul 1 Artilerie Grea și Regimentele 9 și 14 Artilerie, ultimul având un pavilion avariat și un subofițer rănit. La depozitul de muniții de la Bariera Caracal au fost raportați doi soldați răniți.

În Parcul Bibescu (azi Romanescu) din apropiere s-au semnalat numeroase bombe explodate și neexplodate. La nord de parc, au fost afectate străzile Mircea Vodă, Gheorghe Asachi (azi Voinicului), Jitianu (azi, Corneliu Coposu) și Ghica Vodă (azi, Eroilor), iar la vest cartierul Belcineanu (azi 1 Mai), cu trei morți și un rănit, și suburbana Lascăr Catargiu, unde au explodat între 5 și 10 bombe, au fost demolate parțial 6 case și avariate alte 5 (între care și postul de jandarmi), însă nu au existat victime. La sud de parc, în suburbana Romanești au explodat circa 600 de bombe și au rămas neexplodate 5, fiind semnalați 10 morți.

În nordul Craiovei au fost lovite suburbanele Bordei și Gherceștii Noi. În prima au explodat circa 400 de bombe, iar 10 au rămas neexplodate, având ca rezultat 7 morți, 6 răniți, 9 case demolate, 4 case dărâmate parțial, și 6 avariate. În cea de-a doua au explodat aproximativ 200 de bombe, iar 5 au rămas neexplodate. S-au înregistrat 4 morți, 8 răniți, 9 case distruse, 7 demolate parțial și 30 avariate.

În total, în orașul Craiova (fără suburbane) au fost semnalate circa 340 de bombe explodate și 10 neexplodate, 46 de morți și 16 răniți, 24 de case distruse, 23 demolate

¹³ A se vedea <http://www.455th.org/Missions/June%201944/PDFs/June%2024.pdf> (accesat în 23 iulie 2019).

parțial și alte 60 avariate. De asemenea, toate legăturile telefonice au fost întrerupte, mai puțin cele prin Timișoara¹⁴.

Planurile germane de bombardament

În octombrie 1944, Serviciul de informații al Luftwaffe pentru frontul de est a elaborat documentația pentru o serie de ținte strategice românești, în cazul în care acțiuni de bombardament germane în România ar fi fost posibile. Zona Craiovei avea desemnate patru obiective, dintre care trei fuseseră definite de către germani încă din 15 iulie 1940¹⁵:

A) SO 41.224: Podurile suprapuse pentru șosea și cale ferată de la Podari, realizate din beton armat, cu patru pile, având o lungime de circa 255 m și o lățime de 7 m. Distrugerea acestui obiectiv ar fi întrerupt legăturile spre Calafat.

B) SO 43.242: Podul pentru șosea de la Bucovăț, din piatră, cu 17 pile având spărgătoare de gheață, lung de circa 270 m și lat de 7 m.

C) [fără număr de obiectiv]: Depozitul de muniție de la Bariera Caracal, constituit dintr-un buncăr înconjurat de un val de pământ, în suprafață de circa 350 mp, fără legătură la calea ferată.

D) SO 40.209: Complexul feroviar Craiova, în suprafață de aproximativ 8500 mp, cu următoarele puncte de interes:

- 1) Atelierele și depourile de locomotive și vagoane
- 2) Placa turnantă cu diametrul de 20 m
- 3) Magazia de mărfuri
- 4) Gara și dispeceratul de circulație

Drept ținte alternative au fost desemnate gările Caracal și Piatra Olt. Evoluțiile de pe frontul de est au determinat abandonarea acestui proiect.

*

La 2 aprilie 1945, Primăria Municipiului Craiova a înaintat Ministerului Afacerilor Interne o sinteză, ce se voia a fi definitivă, referitoare la distrugerile provocate de bombardamentele aliate. Cifrele sunt semnificativ reduse față de cele

¹⁴ PCM-CMIA, ff. 535, 548, 549, 552, 553, 556, 586, 589, 590. Toate cifrele sunt date după raportul Șefului Secției a 8-a A.A.T. din 29 iunie. Valorile inițiale ale pagubelor au fost mult exagerate, de exemplu pentru orașul Craiova fiind indicate în seara zilei de 24 iunie 78 de morți, 10 răniți, 42 de case distruse și 128 de case avariate. Trebuie luate în considerare comunicațiile dificile care existau imediat după bombardament, precum și raportările duble. Datele centralizate de care dispunea Prefectura Dolj, pentru oraș și suburbane, indicau 91 de morți, 56 de răniți și 261 de case afectate de bombardament (dintre care 146 în oraș). Conform Cezar Avram, Mihaela Bărbieru, *op. cit.*, p. 132.

¹⁵ A se vedea <http://www.wwii-photos-maps.com/romania/slides/Craiova%20%20064.html> și <http://www.wwii-photos-maps.com/romania/slides/Craiova%20%20065.html> (accesat în 23 iulie 2019).

raportate în zilele care au urmat bombardamentelor americane, iar componenta umană lipsește complet¹⁶:

1. Numărul imobilelor sinistrate	Distruse total	Avariate peste 30%
A. Clădiri cu locuințe	48	45
B. Clădiri publice	5	3
C. Clădiri cu întreprinderi particulare	–	4
D. Clădiri cu industrii	–	–
E. Magazii de cărămidă, clădiri publice	–	1
F. Magazii de scândură, clădiri publice	1	–
TOTAL:	54	53

2. Suprafața construită totală a imobilelor sinistrate (desfășurat, parter și etaje)	Distruse total m.p.	Avariate peste 30% m.p.
A. Clădiri cu locuințe	3490	2712
B. Clădiri publice	5148	470
C. Clădiri cu întreprinderi particulare	–	390
D. Clădiri cu industrii	–	–
E. Magazii de cărămidă, clădiri publice	–	250
F. Magazii de scândură, clădiri publice	400	–
TOTAL:	9038	3822

3. Căi de mijloace de comunicație și transport (cu arătarea caracteristicilor constructive, a felului și gradului stricăciunilor)

A. Străzi pavate (borduri, trotuare, carosabil) în valoare de 1.870.000 lei

Planul de sistematizare al Municipiului Craiova se află în lucru neterminat.

Primăria Municipiului Craiova nu dispune de organe speciale pentru repararea și refacerea acestor avarii și nici de fonduri. De altfel, sinistrații au și luat măsuri fiecare, unii pentru refacere, iar alții pentru desființare.

¹⁶ ANIC, Fond Ministerul de Interne. Serviciul Arhitecturii și Oficiul Tehnic, dosar 2/1945, ff. 93–94.

75 YEARS FROM THE AMERICAN AERIAL BOMBING OF CRAIOVA

(Abstract)

75 years ago, Craiova was experiencing one of the most dramatic events in its modern existence. As part of the Allied effort to deprive Germany and its satellites of resources and to help the Soviets on the eastern front, American B-24 Liberator airplanes bombed Craiova three times, on 6 May and 6 and 24 June 1944, their main targets being the marshaling yard and the railway repair depot. This resulted in numerous victims and significant property damage.

Keywords: Craiova, bombardments, Second World War, United States Army Air Forces.

ANEXĂ

HEADQUARTERS
455th BOMBARDMENT GROUP (H), AAF,
APO 520 U.S.ARMY,

24 June 1944.

FIELD ORDER)
NUMBER 71)

Maps: 1/500,000 Of Napoli, Chieti, Shkroda, Beograd, Brasov and Bucuresti.

1. a. ENEMY DEFENSE:

(1) Target is the CRAIOVA RAILWAY REPAIR DEPOT in area inclosed by H-16/17, F-16/17, F/G-15 and H-15 on target chart 11-13-AN. The first alternate is NIS WEST M/Y, axis of attack 249° M, rally right. Second alternate is SKOPLJE M/Y, axis of attack 224° M, rally slight left then right. There is no flak at the target, 18 guns at first alternate and 16 guns at second alt.

(2) There are 30-40 ME 109's at SOFIA that may try to intercept.

b. FRIENDLY FORCES:

(1) None.

(2) The 82nd Group will intercept this Wing at DIAGALUKA (42 38N, 22 33E) at 0854B at 18,000 feet to provide escort throughout route. 31st Group will conduct fighter sweep in the BUCHAREST area at 0950B.

2. Thirty-six plus spares B-24s of this Group will take off at 0605B; rendezvous with the 456th Bomb Group at STORNARA at 3,000 feet at 0700B; attack the CRAIOVA RAILWAY REPAIR DEPOT at 0930B, axis of attack 17° M; rally slight right then left around North of CRAIOVA; return to SAN GIOVANNI Base at 1205B. 500# GP bombs with .1 sec nose and .025 sec tail fuzes will be used.

3. This Group will attack in a column of 9-ship boxes stacked down. Box leaders will sight for range and deflection, all others toggle on leaders. Bombing altitude will be 19,500 feet; intervalometer setting 50 feet; target elevation 395 feet. Window will not be employed. It is imperative that route via OHRIDSKOLAKE be adhered to and that all units cross YUGOSLAV Coast at 16,000 feet or above. Bombing altitude on both alternates same as on primary target. Bombing formation on SKOLPJE same as on primary.

- 1 -

Sursa: <http://www.455th.org/Missions/June%201944/PDFs/June%2024.pdf>

Faximil după *Field Order nr. 71* de bombardare a Craiovei pe 24 iunie 1944.

Sursa: Magda Buce Răduț, *Trecutul în Craiova de astăzi*, 2008.

Fig. 1. Centrul Craiovei după bombardament. În fundal, fațada dinspre Str. Romul a Băncii Comerțului (azi, Primăria Municipiului Craiova).

Sursa: colecția ing. Radu Bellu.

Fig. 2. Gara Craiova, aspectul original (sus) și cel din 1952 (jos), după refacere.

Sursa: <http://www.wwii-photos-maps.com/romania/slides/Craiova%20%20064.html>.

Fig. 3. Imagine de recunoaştere a Craiovei ataşată planului german de bombardament.